

(Analogie: na nemovitosti se zákazem zcizení a zavazení pro St. P. Ú. může být exekuce vedena jen se svolením Pozemk. úřadu, jinak je soud zamítá. Rozh. R I 598/29 a jiná.)

Na pohledávky, které byly na realitě zajištěny před vyznačením zákazu, se účinky tohoto zákazu nevztahují a exekuce dražbou může být vedena bez omezení. (Randa.) Pohledávky, na něž měl věřitel před zápisem zákazu exekuční nebo jiný titul, nutno zajistiti v poz. knize před vyznačením zákazu, nebo takového věřitele jinak uspokojiti, neboť jinak by příslušné právní jednání bylo odporovatelné podle zák. odpůrčího č. 64/1931 Sb. z. a n.

Budou-li se soudcové při svém rozhodování řídit ustanovením zákona a ustálenou praxí Nejv. soudu, nemohou rozhodovati jinak, než jak rozhodl Nejv. soud dne 12. pros. 1927 Rv II 378/27.

Na případné námitky, že tímto způsobem se věřitelům znemožňuje zajištění nebo uspokojení jejich nároků, lze odpověděti tím, že poz. kniha jest veřejná a každý, kdo zápůjčky nebo obchodní úvěr poskytuje, jest ve vlastním zájmu povinen se o majetkových poměrech a bonitě osoby o úvěr se ucházející důkladně přesvědčiti, jinak nese plné riziko. Tím také, v mnohém případě, zabrání se lehkomyšlnému povolování úvěru jmenovitě obchodního.

Dr. BOHUŠ FLEISCHER:

Poplatky notáře, jako soudního komisaře v předlužené pozůstalosti.

V minulém čísle zabývala se Dr. Anděla Kozáková otázkou poplatků notáře, jako soudního komisaře, při uvalení konkursu na pozůstalost. K této úvaze třeba upozorniti na to, že nejen v pozůstalosti, na niž byl uvalen konkurs, ale i v předlužené pozůstalosti, na niž konkurs uvalen nebyl, tvoří poplatky notáře, jako soudního komisaře, pohledávku za podstatou a uhrazují se před přednostními pohledávkami (§ 73. nesp. pat.) jakož i před nárokem oddělených věřitelů, tedy i před nároky osob, které nabyly ku pozůstalostním věcem zástavního práva. Nutno si ovšem uvědomiti, že tato otázka není upravena konkrétní zákonnou normou, nýbrž zachovává ji toliko praxe, opírající se o rozhodnutí nejvyššího soudu a analogii se zákonnými ustanoveními konkursního řádu. Tato skutečnost vyvolává v tomto směru nejen stav právní nejistoty, ale jest schopna též ohroziti právoplatně přisouzené poplatky za projednání pozůstalosti, jak vyplývá z případu, který se uvádí:

Při značně předlužené pozůstalosti tvořily aktiva pozůstalostní toliko movitosti, totiž svršky nepatrné ceny a pojistku znějící na doručitele per 40.000 Kč. — Dědicům, kteří se přihlásili s dobrodiním inventáře, byla pojistka vyplacena až na obnos 8.000 Kč, který byl pojišťovnou podle platných ustanovení zadržen jako záloha na dědické poplatky. Tvořilo tudíž ve skutečnosti těchto 8.000 Kč jediné jmění pozůstalostní, z něhož mohly být hrazeny závazky a poplatky pozůstalostní. Jeden z četných věřitelů na základě exekučního titulu

zabavil pro svoji pohledávku per 14.000 Kč během pozůstalostního řízení celou zálohu per 8.000 Kč u pojišťovny. Po odevzdání pozůstalosti přihlášeným dědicům, když byla pozůstalost uznána poplatkovým úřadem za bezpoplatnou, navrhly strany realizaci ve smyslu § 171 nesp. patentu. V rozdělovacím usnesení přiznal pozůstalostní soud nárok na přednostní uspokojení zástavnímu věřiteli před pohledávkou soudního komisaře. Teprve rekursu soudního komisaře vyhověl soud II. stolice a rozhodl v tom směru, že poplatky notáře, jako soudního komisaře, za inventuru tvoří pohledávku za podstatou a nutno ji zaplatiti bez odkladu z peněz, které jsou po ruce. Zbývající poplatky třeba přikázati po vyřízení oddělených práv. Důvody toho rozhodnutí opíraly se o analogii s ustanovením konkursního řádu.

Nelze pochybovati o tom, že rozhodnutí soudu II. stolice jest nálezem správným a zákonům odpovídajícím. Poplatky soudního komisaře spojené se sestavováním inventury nutno vždy pokládati za úkon sloužící ke zjištění a zabezpečení jmění pozůstalostního, takže tvoří pohledávku za podstatou, jak při konkursu (§ 46, I, konk. řádu) tak při předlužené pozůstalosti vůbec.

Promítneme-li tuto zásadu na praktické případy předlužených pozůstalostí, jeví se nám toto pořadí poplatků projednáních:

1. při pozůstalosti, kde se dědicové přihlásili s dobrodiním inventáře:

a) poplatky za inventuru jsou pohledávkou za podstatou a uhrazují se přede všemi přednostními nároky,

b) zbývající poplatky třeba uhraditi ihned po případném nároku zástavního věřitele, rovněž před přednostními pohledávkami (daně, pohřeb a nemoc),

2. při pozůstalosti, kde se dědicové přihlásili bez dobrodiní inventáře, veškeré poplatky hradí se před přednostními pohledávkami, avšak po případném nároku zástavního věřitele,

3. při přenechání iure crediti jest třeba zastávati názor, že věřitelé, kterým byla pozůstalost přenechána, jsou povinni uhraditi poplatky dle výše svých pohledávek a v poměru, v jakém byli uspokojeni, při čemž má platiti zásada uvedená shora, byl-li inventář sepsán čili nikoliv,

4. při pozůstalosti, na niž uvalen konkurs poplatky za inventuru, tvoří pohledávku za podstatou; zbývající poplatky hradí se teprve ve III. třídě (§ 53. konk. ř.), tudíž po nároku zástavního věřitele a přednostních pohledávkách.

Opětně nutno zdůrazniti, že zákon nepřiznává výslovně zákonného zástavního práva projednáním poplatkům, aniž jim zákonem přisuzuje právo přednosti před ostatními pozůstalostními nároky. Pouhá skutečnost, že praxe přiznává poplatkům projednáním za inventuru přednostní uspokojení, není zárukou řádnou a jistou, jak ostatně vyplývá z různých se rozhodnutí soudů I. a II. stolice ve zmíněném praktickém případě. Jistě by stálo za vážnou úvahu, aby dnes, v době chystané redakce nového notářského řádu, byla zákonem stanovena norma, že veškeré poplatky soudního komisaře požívají práva přednosti před všemi ostatními nároky a přísluší jim zákonné zástavní právo ke všem pozůstalostním věcem.